

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 2006-2007

Kategória „A“

Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta (okrem SR)

RNDr. Magdaléna ZAŤKOVÁ

Téma: Chorvátsko na ceste do Európskej únie

Chorvátsko prešlo v minulosti a najmä v ostatných rokoch veľmi zložitou etapou svojho vývoja, podobne ako ostatné štáty bývalej federatívnej republiky Juhoslávie. Jej rozpad v roku 1992 sprevádzali vražedné vojny, ktoré poznačili aj obyvateľstvo Chorvátska, poškodili početné rekreačné strediská a unikátne historické pamiatky. Dôsledkom bol pokles návštevnosti turistov aj ziskov z cestovného ruchu a celkové zníženie úrovne hospodárstva. Obnova vojnových škôd a nový ekonomický rozvoj krajiny sa začal v roku 1995.

Cieľom práce je podať geografickú charakteristiku Chorvátskej republiky zameranú na špecifické črty prírodného prostredia, zvláštnosti historického a politického vývoja, najmä od vzniku samostatného štátu, na zhodnotenie ekonomického postavenia a predpokladov, ale tiež politických obmedzení negatívne ovplyvňujúcich úsilie o začatie predvstupových rokovaní s Európskou úniou. Záver práce má vyústiť do prehľadu aktuálnych informácií o priebehu tohto procesu najmä v rokoch 2005-07.

- Úvod: motivácia výberu témy, ciele práce, postup pri spracovaní, zhodnotenie použitej literatúry a ďalších informačných prameňov.
- Základná geografická charakteristika územia (geografická poloha a jej zvláštnosti, rozloha, tvar územia, členitosť pobrežia, prirodzené a umelé hranice, ich dĺžka, susedné štáty, ...).
- Fyzickogeografická charakteristika (geologický vývoj a stavba, reliéf, klíma, hydro-, pedo- a biogeografické pomery), ochrana prírody a krajiny, najmä z hľadiska intenzívneho turistického ruchu (chránené územia, lokality Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva).
- Zvláštnosti historického a politického vývoja, so zameraním na 20. storočie a ostatných 15 rokov.
- Obyvateľstvo a sídla (vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb, štruktúra veková, národnostná, náboženská a d., zamestnanosť a nezamestnanosť – porovnanie demogeografických ukazovateľov so štátmi EÚ, rozmiestnenie obyvateľstva a sídel, vidiecke a mestské osídlenie – stupeň urbanizácie, najväčšie mestá), štátne zriadenie a administratívne členenie.
- Ekonomickogeografická charakteristika (makroekonomické ukazovatele, odvetvová a priestorová štruktúra priemyslu a poľnohospodárstva, rybolov, doprava, služby, obchod, cestovný ruch, kultúra a školstvo, zahraničný obchod – štruktúra exportu a importu podľa komodít a štátov, hlavní obchodní partneri, postavenie Slovenska a ďalších štátov EÚ).
- Zahranično-politické vzťahy, osobitne so susednými krajinami a štátmi EÚ, úsilie Chorvátskej republiky o vstup do Európskej únie v ostatných rokoch - ekonomické predpoklady a politické obmedzenia, vývoj predvstupových rokovaní – oficiálne rozhodnutie ich začatí a priebeh v rokoch 2006-07.
- Diskusia a záver (miera splnenia stanovených cieľov, prínos a využitie práce a pod.)
- Prílohy: mapy, fotodokumentačný, štatistický a grafický materiál

LITERATÚRA:

- HEŘMANOVÁ, N. V., ZÁBSKA, M., 2003: Chorvatsko. Průvodce do zahraničí. Olympia, Praha, 1. vyd.
- KLINDA, J., 2000: Svetové kultúrne a prírodné dedičstvo I. Ministerstvo životného prostredia, Bratislava, (s. 85)
- KOLEKTÍV, 2000: Encyklopedie zeměpis světa. Columbus, Praha.
- KOLEKTÍV, 2001: Geografický místopisný slovník světa. Academia, Praha (vybrané heslá).
- KOREC, P., ZUBRICZKÝ, G., 1995, 2003: Krajiny Zeme. 1. díl Európa. Vyd. Q 111, Bratislava.
- KRÁL, V., 2001: Fyzická geografie Evropy. Academia, Praha.
- LEXIKÓN krajín sveta. Vojenský kartografický ústav, Harmanec, I. slov. vyd. (Chorvátsko s. 46).
- LEXIKÓN štátov a území sveta, 2001. Mapa Slovakia, Bratislava.
- LEXIKÓN ZEMÍ 2003. Fortuna Print, Praha.
- NĚMEC, D., 2002: Chorvatsko. Kapesní průvodce. Computer Press, Praha, 178 s.
- PODHORSKÝ, M., 2001: Chorvatské pobřeží. Průvodce na cesty. Vyd. freytag & berndt, Praha, 2. aktualiz. vyd.
- STATISTICAL YEARBOOK (Statistički ljetopis) Republic of Croatia 1999, Zagreb (i novšie ročníky).
- SWAJDO, J., 2002: Chorvatsko. Vyd. RO-TO-M, Bučovice, 1. vyd.

Vybrané internetové stránky:

- <http://www.euractiv.sk/se/215/Chorvatsko>
- <http://www.euroinfo.gov.sk/index/go.php?id=1260>
- [www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/html\(Chorvátsko\)](http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/html(Chorvátsko))
- <http://europa.eu.int/comm/newcronos>
- www.foreign.gov.sk/slovak/countries/hzchorvatsko

Mapy a atlasy:

- BALKAN – Südosteuropa. Mapa 1 : 2 000 000. Vyd. freytag & berndt, Praha.
- CROATIA (Chorvátsko). Mapa 1 : 250 000. Vyd. freytag & berndt, Praha.
- CHORVÁTSKO, Slovinsko, Bosna a Hercegovina, Dalmatínske ostrovy. Mapa 1 : 600 000. Vyd. freytag & berndt, Praha.
- SLOVINSKO · CHORVÁTSKO · Bosna – Hercegovina. Autokarte. Vyd. freytag & berndt, Wien. www.freytagberndt.com
- SLOVINSKO, CHORVÁTSKO, Bosna a Hercegovina. Automapa 1 : 1 000 000, 2002. Vojenský kartografický ústav, Harmanec, 2. vyd.
- SOUBOR MAP „Poznáваме svět“ – Balkánske štáty, 1971, Kartografie, Praha.

Iné pramene : Ďalšie publikácie, mapy a atlasy, štatistické ročenky, aktuálne informácie z dennej tlače (napr. Európska únia:

Záhreb musí počkat', Pravda, 16. 3. 2005, Prečo musí Chorvátsko počkat' za dverami, SME, 26.3.2005), z rozhlasu, televízie, internetu, články z časopisov (Lidé a země, National geographic a d'.) a iné samostatne získané materiály...

Doc. RNDr. Ladislav TOLMÁČI, PhD.

Téma: Queensland (miesto medzinárodnej Geografickej olympiády 2006) – región dynamických geografických premien

Queensland je jedným zo spolkových štátov Austrálie. Tento krásny prímorský región na severovýchode Austrálie má pomerne krátku minulosť, plnú premien a rýchleho rozvoja. Ako sa na jeho území odrazil stret rôznych kultúr a etník, v ostatnom čase aj národov a náboženstiev?

Cieľom práce je podať geografickú charakteristiku regiónu zameranú na zdokumentovanie dynamických premien územia, pri ktorých sa zohľadňujú špecifické prírodné danosti územia, hospodárske aktivity obyvateľstva, s osobitným dôrazom na cestovný ruch.

Analýza postavenia regiónu v rámci Austrálie, jej zmeny v ekonomickej oblasti.

- Úvod, zhodnotenie literatúry, metodický postup
- Základná geografická charakteristika Queenslandu (poloha, rozloha, administratívne začlenenie)
- Charakteristika prírody územia z hľadiska rozvoja a potenciálu regiónu – geológia, povrch, podnebie, vodstvo, biota.
- História regiónu, so zameraním najmä na druhú polovicu 20. storočia a súčasnosť.
- Obyvateľstvo – vývoj počtu obyvateľov, pohyb obyvateľstva, jeho rozmiestnenie, vzdelanostná a náboženská štruktúra.
- Sídla – mestské a vidiecke sídla, osobitosti života ich obyvateľov
- Hospodárska charakteristika – základné ekonomické ukazovatele a ich zmeny, nezamestnanosť, štruktúra hospodárstva, doprava,
- Cestovný ruch – základné predpoklady, perspektívy a význam pre celý región
- Medzinárodné postavenie regiónu, vzťahy s ostatnými štátmi Austrálie
- Celkové perspektívy vývoja Queenslandu
- Diskusia a záver
- Prílohy (mapy, grafy, tabuľky, obrazový materiál)

LITERATÚRA:

- BATEMAN, G., EGAN, V. (ed), 1999: Encyklopedie Zeměpis světa, Columbus, Praha
BLAINEY, G., 2001: Dějiny Austrálie, NLN, Praha s. 249
BLAINEY, G., 2005: Velmi stručné dějiny světa, BB art, Praha, s. 455
KOLEKTÍV, 1994: Zošitové atlasy pre základné a stredné školy, Vojenský kartografický ústav, š. p., Harmanec
KOLEKTÍV, 2000: Encyklopedie Zeměpis světa. Columbus, Praha.
KOLEKTÍV, 2001: Geografický místopisný slovník světa. Academia, Praha.
KOLEKTÍV, 2003: Lexikón zemí 2003, Fortuna print, Praha
KOLEKTÍV, 2004: Školský zeměpisný atlas sveta. VKÚ, a.s., Harmanec, 1. vyd.
KOPŠO, E. a kol., 1992: Geografia cestovného ruchu. SPN, Bratislava.
KOREC, P., ZUBRICZKÝ, 1996: Krajiny zeme, 2. Diel, Bratislava
KUNSKÝ, J. A KOL., 1968: Zeměpis světa- Austrálie. Orbis, Praha
LEXIKON ZEMÍ 2003. Fortuna Print, Praha.
LIŠČÁK, V., FOJTÍK, P: 1998: Státy a území světa. Libri, Praha
MAGULA, A. A KOL. 2001: Lexikón štátov a území sveta, Mapa Slovakia, Bratislava, 1. vydanie

OTRUBOVÁ, E., 1996: Humánna geografia II. Vysokoškolské skriptá. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava.

STATISTICAL YEARBOOK 2005, United Nations, New York

www.brisbane.qld.gov.au

www.cia.com/ciafactbook

www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/fi.html

www.foreign.gov.sk

www.lonelyplanet.com

www.marcopolo.com

www.ourbrisbane.com

www.qld.gov.au

www.queenslandholidays.com.au/

RNDr. Tibor BLAŽÍK, PhD.

Téma: **Istanbul-brána do Ázie**

Hlavné mesto Turecka Istanbul je mesto s vynikajúcou geografickou polohou, ktorej strategický význam sa prejavoval počas celej jeho tritisíc ročnej histórie a aj dnes má toto mesto významnú strategickú polohu. Kontroluje úžiny Bospor a Dardanely medzi Stredozemným a Čiernym morom. Tomu zodpovedá jeho bohatá história s množstvom kultúrnych pamiatok a múzeí. So svojimi 9 miliónmi obyvateľov je najvýznamnejším hospodárskym centrom a dopravným uzlom Turecka a celého východného Stredomoria. Je významným obchodným centrom ktoré spája krajiny okolo Čierneho mora a Blízkeho Východu s Európou. Je to mesto stretu veľkého množstva kultúr a národov a v tomto meste sa zreteľne prelína Európa a Ázia. Je to teda skutočná brána do Ázie.

- Úvod, zhodnotenie výberu témy, vytýčenie cieľa práce, metodický postup pri zbere informácií a spracovaní témy.
- Jedinečnosť geografickej polohy Istanbulu a z toho vyplývajúce politické, vojenské, ekonomické a ďalšie konzekvencie.
- Jednotlivé etapy vývoja Istanbulu od jeho vzniku-obdobie gréckej kolonizácie, rímske obdobie-Konštantinopol, obdobie Byzantskej ríše, Istanbul-hlavné mesto Osmanskej ríše, postavenie Istanbulu ako najdôležitejšieho hospodárskeho a kultúrneho centra moderného tureckého štátu.
- Demografická charakteristika Istanbulu-zmes ľudí rôznych rás, národov a náboženstiev.
- Hospodárska charakteristika Istanbulu, jeho postavenie v rámci tureckej ekonomiky a ekonomiky Blízkeho východu a Balkánu.
- Istanbul Konštantína, turecko-moslimský Istanbul, moderný Istanbul
- Istanbul ako Mekka cestovného ruchu. Čo je treba v Istanbule vidieť-poloha- antické obdobie a obdobie Byzantskej ríše-osmanské obdobie-moderný Istanbul ako internacionálne mesto.

Prílohy: mapy, štatistický, grafický a fotografický materiál.

LITERATÚRA:

- BATEMAN, G., EGAN, V.(ed), (1999):Encyklopédie Zeměpis světa, Columbus, Praha
DE BLIJ, H., MULLER, P. O. (1992): Geography, region and concepts. John Wiley and Sons, New York.
ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA (2000): World Data, New York
SKOKAN, L., HRALA, V., VITVAROVÁ, I. (1988): Geografie světového hospodářství, SNTL, ALFA, Praha
Kolektív, 2003: Lexikón Zemí, Fortuna Print, Praha
KOREC, P., ZUBRICZKÝ, G., (1995, 2003): Krajiny Zeme, 1. diel, Európa, Ázia, Vyd Q111, Bratislava
LIŠČÁK, V., FOJTÍK, P.: (1998): Státy a území světa. Libri, Praha
STATISTICAL YEARBOOK 2000, Inited Nations, New York

www.google.com

www.odci.gov/cia/publications/factbook

www.wikipedia.org

<http://de.wikipedia.org/wiki/Istanbul>

http://de.wikipedia.org/wiki/Stadteile_von_Istanbul

http://de.wikipedia.org/wiki/Geshichte_von_Istanbuls

<http://www.Istanbulmodern.org/engl.aspx>

Mgr. Marián OBERTA

Téma: **Kazachstan – krajina na dvoch svetadieloch**

Kazachstan svojou rozlohou 2 724 900 km² patrí na 9. miesto na Zemi. Rozprestiera sa na dvoch svetadieloch – v Európe a v Ázii. Z historického hľadiska bolo územie štátu osídľované v rámci vln kočovníkov, ktorí sem prichádzali z mongolských stepí a presúvali sa smerom do Európy. Z tureckých a mongolských kmeňov sa tu v 15. storočí sformovali dnešní Kazachovia. Veľmi výraznú menšinu tvoria Rusi, ktorí žijú najmä v severnej časti štátu. Kazachstan je veľmi rôznorodá krajina z hľadiska prírodných podmienok. V súčasnosti však najväčší význam z celosvetového hľadiska majú jeho prírodné zdroje. Toto je základ, ktorý robí z Kazachstanu ekonomicky a z hľadiska investícií jednu z najzaujímavejších oblastí sveta. Problémom môže byť doprava surovín do hlavného odbytiska – Európskej únie.

Cieľom práce je podať komplexnú geografickú charakteristiku štátu so zreteľom najmä na demografickú a ekonomickú štruktúru a z analýzy jednotlivých geografických charakteristík načrtnúť perspektívu budúceho postavenia štátu vo svete.

- Úvod, metodika, vytýčenie cieľa
- Základná charakteristika Kazachstanu (poloha, rozloha, hranice)
- Fyzicko-geografická charakteristika (geologický vývoj a geomorfológia územia, klíma, hydrosféra, pedosféra, biosferické zložky)
- Stručný historický a politický vývoj v oblasti – väčší dôraz dať na obdobie ZSSR a po získaní nezávislosti
- Obyvateľstvo a sídla – všetky charakteristiky obyvateľstva – zdôrazniť národnostnú a náboženskú štruktúru, zamerať sa na sťahovanie hlavného mesta po získaní nezávislosti

- Ekonomicko-geografická charakteristika – analyzovať jednotlivé zložky – podrobne sa zamerať na prírodné zdroje, poľnohospodársky potenciál a skutočnosť, vystihnúť problémy s dopravou
- Vzťahy Kazachstanu s Ruskom, Slovenskom a Európskou úniou
- Záver
- Prílohy (mapy, grafy, tabuľky, obrázky, schémy, profily, fotodokumentácia)

LITERATÚRA:

- BATEMAN, G., EGAN, V.(ED) (1999): Encyklopedie Zeměpis světa, Columbus, Praha
DUBCOVÁ, CHRASTINA, KRAMÁREKOVÁ (2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava
GAJDOŠ, A. A KOL. (2005): Hospodárska geografia pre 1.roč.OA, 1.časť, Orbis pictus Istropolitana, Bratislava
HÄUFLER V. A KOL. (1968): Zeměpis zahraničních zemí 1, Academia Praha
KOLEKTÍV (1971): Svaz sovětských socialistických republik. Poznáváme svět. Kartografie, Praha
KOLEKTÍV (1973): Svaz sovětských socialistických republik, Svoboda, Praha s.251-288
KOLEKTÍV (1985): Geografičeskij atlas dl'a učitelej srednej školy, GUGK, Moskva
KOLEKTÍV (1993): The World Book Encyklopedia, Chicago, časť K
KOLEKTÍV (1993): The World Book Encyklopedia Atlas, Chicago
KOLEKTÍV (2003): Lexikón zemí 2003, Fortuna print, Praha
LIŠČÁK V., FOJTÍK P. (1998): Státy a území světa, Libri, Praha
MAGULA, A. A KOL. (2001): Lexikón štátov a území sveta, Mapa Slovakia, Bratislava
NOVOTNÝ J. A KOL. (1994,1995): Kapesní atlas světa, Kartografie, Praha
OČOVSKÝ Š. A KOL. (1977): Malá zeměpisná encyklopédia ZSSR, Obzor, Bratislava
STATISTICAL YEARBOOK (2000) United Nations, New York
VOTÝPKA, J A KOL. (1982): Fyzická geografie Sovětského svazu, SPN, Praha

časopisy a denná tlač – napr. Lidá a země, Krajiny sveta, National Geographic a p.

internetové stránky: www.zemepis.com/kazachstan.php

www.cs.wikipedia.org/wiki/kazachstan

www.maplandia.cz/Kazachstan

môžete použiť aj iné, ktoré nájdete

Doc. RNDr. Vladimír SLAVÍK, CSc.

Téma: Egypt – destinácia pre slovenských turistov

Egypt sa v posledných rokoch stáva zaujímavou destináciou pre slovenských turistov. Zo súčasných destinácií sú prednosťou tejto ponuky - atraktívna krajina pre Slovákov, možnosť spoznať unikátnu históriu návštevu ponúkaných centier, prírodné krásy a atrakcie, možnosť navštíviť jednu z najväčších svetových metropolí – Káhiru, dobrá úroveň služieb ponúkaných hotelov, výhodné cenové relácie pre slovenskú klientelu.

Cieľom témy je sumarizácia poznatkov o atraktívnej destinácii pre slovenských turistov, jej propagácia, zhodnotenie doterajších ponúk v sieti cestovných kancelárií, návštevnosť, prípadne i osobných skúseností.

- Úvod, cieľ práce, metodika
- Základné pojmy (cestovný ruch, turizmus, cestovné kancelárie, destinácie pre turistov, Afrika, Egypt, atď.).
- Prehľad literatúry (publikácie o Afrike, o Egypte, heslá v encyklopédiách, štatistické zdroje, články o turizme, nových trendoch v destináciách (Cestovateľ, ...), www stránky, atď.
- Vývoj destinácií ponúkaných cestovnými kancelárkami pre slovenských turistov – prehľad krajín, ich návštevnosť, ...
- Egypt – základná charakteristika krajiny
- Egypt – destinácia pre slovenských turistov
  - Ponuka Egypta cestovnými kancelárkami pre slovenských turistov (prehľad cestovných kancelárií – slovenských, zahraničných, ...)
  - Ponúkané centrá – ich zoznam a charakteristika (Hurghada, Sharm El Sheikh, El Ghouna,...)
  - Ponuka výletov počas pobytov
    - Egyptská história (Káhira, Giza, Luxor, Karnak, Údolie kráľov, ďalšie centrá pri plavbe po Níle, atď.)
    - Prírodné krásy (Červené more, Níl, púšť, oázy, atď.)
    - Športové aktivity (ponáranie sa v mori, jazda jeepom v púšti, ...)
  - Nové atrakcie – nové archeologické nálezy, nové ponuky zájazdov, ...
  - Doterajšia návštevnosť Egypta slovenskými turistami
- Doterajšie skúsenosti slovenských turistov – zhodnotenie vlastných skúseností, resp. priateľov, známych, atď., obrazová dokumentácia – fotografie, videodokumenty, ...
- Perspektívy ďalšieho vývoja – očakávané trendy vývoja, vlastné námety na pobyty, výlety, ...

LITERATÚRA:

- ANTONIOU, J. (1999): Světové metropole včera a dnes (Preklad ang. originálu). 1. vyd. Praha, Fortuna Print. 144 s.
- BAŠOVSKÝ, O., BARAN, V. (1999): Geografia sídel. 1. vyd. Banská Bystrica, UMB. 170 s. Encyclopaedia Britannica.
- Encyklopedia Wikipedia.
- Guinnessova encyklopédia (preklad z angl. originálu). 1. vyd. Bratislava : Mladé letá, 1992. 768 s.
- HARENBERG, B., ed. (1992): Kronika ľudstva. 1. slovenské vyd. (z nem. originálu 1988). Bratislava : Fortuna Print, 1992. 1248 s.
- CHALABY, A. (2005): Napříč Egyptem. Od Káhiry po Abu Simbel a Sinaj. Česká edice. Florence : EB Bonechi, 2005. 128 s.
- Luxor and Karnak. English edition. Florence : EB Bonechi, 2005. 32 s.
- PIJOAN, J. (1987): Dejiny umenia/ 1. 2. vyd. Bratislava : Tatran, 1987. 336 s.
- Poklady sveta 1 – 6. Kultúrne pamiatky a prírodné krásy na zozname UNESCO. Slov. vyd. Bratislava : kar, 2001 – 2002.
- SLAVÍK, V. (2005): Geografia sídiel. Študijný materiál. Bratislava : Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského, 2005. 144 s.
- Urban Agglomerations 2003. New York, United Nations 2004 (plagát).
- VOTRUBEC, C. (1980): Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě. 1. vyd. Praha : Academia, 1980. 396 s.
- World Urbanization Prospects. The 2003 Revision. New York : United Nations, 2004.

Časopisy Cestovateľ, National Geographic, Geo, turistickí sprievodcovia, katalógy cestovných kancelárií, ...

Videodokumenty:

Veľké civilizácie staroveku očami V. Zamarovského.

V. Bohovia a chrámy starého Egypta (1990)

IV. Kamenné zázraky na Níle (1990)

Egypt - hľadanie večnosti. National Geographic Society.

Dedičstvo. Egypt. Domov civilizácie.

Objavovanie dávnych civilizácií.

Veľké mestá staroveku. Pyramídy a mestá faraónov (3)

[www.stránky cestovných kancelárií](#)

[www.stránky Egypta, Káhiry](#)

[www.stránky encyklopédií](#)

Kategória „B“

Aktuálne problémy z geografie Slovenskej republiky

Doc. RNDr. Alena DUBCOVÁ, CSc., Mgr. Marián KULLA

Téma: **Automobilový priemysel Slovenska**

Hnacím motorom priemyslu Slovenka je automobilový priemysel. Vstupom veľkoinvestorov automobilky Volkswagen (Bratislava) ako i ďalších dvoch PSA Peugeot Citroen (Trnava), Hyundai/Kia (Žilina) sa Slovensko vo výrobe automobilov na 1 obyvateľa dostáva v Európe na popredné miesto. Centrá automobilového priemyslu ako Bratislava, Trnava a Žilina sa stávajú pólmi rozvoja Slovenka. Automobilový priemysel viac ako iné odvetvia na seba viaže široké subdodávateľské zázemie, ktoré pokrýva viacero odvetví priemyslu. Rozvojom dodávateľskej a subdodávateľskej siete sa podporuje výroba v ďalších podnikoch nielen strojárskoho a elektrotechnického priemyslu ale aj ďalších odvetví, ako napr. chemického, textilného priemyslu atď.

- Úvod
- Prehľad literatúry a metodika práce
- Vývoj, formovanie a trendy vývoja automobilového priemyslu sveta
- Automobilový priemysel Slovenska
  - Vývoj a formovanie automobilového priemyslu Slovenska
  - Rozmiestnenie a charakteristika automobiliek Slovenska
- Vplyv automobilového priemyslu na rozvoj ostatných odvetví priemyslu
- Perspektívy rozvoja automobilového priemyslu na Slovensku
- Záver
- Prílohy: obrazová dokumentácia, mapky, plány, tabuľky, grafy

LITERATÚRA:

Denná tlač v SR, ekonomický týždeňik Trend, Profit, www.sario.sk, www.economy.gov.sk,
www.stranky_automobiliek_strojarskych_podnikov,

Mgr. Marián KULLA

Téma: **Klimatické kúpele na Slovensku**

Kúpeľníctvo je jednou z najvýznamnejších foriem cestovného ruchu na Slovensku. Okrem veľkého bohatstva prírodných liečivých termálnych a minerálnych vôd, ktorými disponuje Slovensko, dôležitú úlohu zohrávajú aj priaznivé účinky klímy. Rozvoj klimatických kúpeľov na Slovensku nastal na prelome 19. a začiatkom 20. storočia, kedy sa začalo s mohutnou výstavbou kúpeľných domov, sanatórií a ďalších zariadení vo Vysokých Tatrách.

Prírodné klimatické kúpele sú prírodné liečebné kúpele, ktoré využívajú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti klimatické podmienky vhodné na liečenie. Prírodné podmienky musia mať priaznivý vplyv pre ľudský organizmus: relatívna dĺžka slnečného svitu musí dosahovať najmenej 1650 hod./rok a prašný spad nesmie prekročiť hodnotu 5 g/m³. Liečia sa v nich najmä choroby dýchacích ciest.

- Úvod, ciele práce
- Metodický postup pri zbere informácií a spracovaní témy
- Všeobecná charakteristika klimatických kúpeľov
- Analýza prírodných predpokladov na území klimatických kúpeľov (reliéf, klíma, rastlinstvo, živočíšstvo)
- Geografická charakteristika vybraných klimatických kúpeľov Slovenska – poloha, ubytovacie, stravovacie zariadenia, ostatné služby (Štrbské pleso, Štós ...)
- Perspektívy ďalšieho rozvoja klimatických kúpeľov na Slovensku
- Záver
- Prílohy: mapy, obrázky, grafy, tabuľky

LITERATÚRA:

KOPŠO, E. A KOL.(1992): Geografia cestovného ruchu. SPN Bratislava

KOREC, P, LAUKO, V.,TOLMÁČI, L., ZUBRICZKÝ, G. (1997): Kraje a okresy Slovenska, Vyd.Q111, Bratislava

MARIOT, P. (1983): Geografia cestovného ruchu. VEDA, vyd. SAV Bratislava , s. 248.

MATLOVIČ, R, KANDRÁČOVÁ, V., MICHAELI, E. (1996): Exkurzie po Slovensku, UPJŠ Prešov

OTRUBOVÁ, E. (1999): Transformačné zmeny v slovenských kúpeľoch, Folia geographica 3, zborník štúdií z XII.zjazdu SGS, Prešov, s. 154-162

<http://www.skonline.sk/kupele.html>

<http://www.economy.gov.sk>

internetové stránky kúpeľov

denná tlač

ekonomický týždenník Trend

Doc. RNDr. Peter SPIŠIAK, CSc.

Téma: Ovčiarstvo na Slovensku

V geografickej literatúre sa pod pojmom ovčiarstvo rozumie jedno z odvetví živočíšnej výroby. V rámci Slovenska je rozšírené hlavne horských a podhorských oblastiach. Na Slovensku malo ovčiarstvo stáročnú tradíciu, pričom jeho najväčší rozmach nastal po valaskej kolonizácii (14.-17 stor.). Chov oviec zasahoval do viacerých oblastí hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho vývoja krajiny.

V súčasnosti prežíva ovčiarstvo na Slovensku renesanciu, nakoľko vstupe do EÚ by mohlo Slovensko práve z tejto výroby profitovať aj na zahraničných trhoch, predovšetkým produkciou ovčieho mäsa a výrobkov z mlieka – bryndza, oštiepky. Pri spracovaní danej problematiky sa môže študovať aj vybraný región a porovnať ho so Slovenskom.

- Úvod, metodika práce, zhodnotenie literatúry a zdrojov informácií, definovanie základných pojmov chovu oviec (štruktúra stáda, plemenitba, nároky na krmoviny)
- História ovčiarstva na Slovensku
- Porovnanie vybraných ukazovateľov ovčiarstva s okolitými krajinami (stavy oviec, podiel oviec na poľnohospodársku pôdu, resp. na trvale trávne porasty - lúky, pasienky, produkcia mäsa, mlieka na 1 obyvateľa vo vývoji)

- Súčasnosť chovu oviec na Slovensku a jeho regionálne špecifiká
- Výroba ovčiarских výrobkov – mäso, mliečne výrobky (bryndza, oštiepky, korbáčiky, vlna)
- Export ovčích výrobkov (porovnať ho s inými krajinami, podobne ako pri bode 3.)
- Budúcnosť ovčiarstva na Slovensku
- Štatistické, tabuľkové výstupy (vývojové tabuľky a grafy v základných poľnohospodárskych ukazovateľov – pôdny fond, počet pracovníkov, produkcia)
- Kartografické výstupy – agrosubyjekty v krajine, produkčné mapy

LITERATÚRA:

KALOŠTA, M., (1993): Pomôže schválená legislatíva prekonať krízu v slovenskom ovčom mliekárstve? . Agroekonomika, roč.II, č. 7, Príroda, Bratislava, s. 314-315.

PODOLÁK, J., (1982): Tradičné ovčiarstvo na Slovensku. VEDA, Bratislava.

LAZORÍK, J., (1997): Naše tradičné bačovstvo. MVO Ľudia a voda. Košice.

LAZARČÍK, J., (1992): Vybrané ekonomické otázky chovu oviec. Agroekonomika, roč.I, č. 6, Príroda, Bratislava, s. 284-285.

SPIŠIAK, P., (1989): Poľnohospodárske využitie Horehronia a možnosti jeho intenzifikácie. AFRNUC, Geogr. Nr. 28, Bratislava, s. 81-97

SPIŠIAK, P., (2000): Poľnohospodárstvo v marginálnych oblastiach Slovenska. [Agriculture in Marginal Regions of Slovakia]. Životné prostredie, č. 1, Bratislava, s. 15-19

VLÁČIL, R., (1993): Dotovanie chovu oviec u nás a v zahraničí. Agroekonomika, roč.II, č. 2, Príroda, Bratislava, s. 93-95.

VLÁČIL, R., (1993): Ekologické dimenzie rozvoja chovu oviec v podhorských a horských regiónoch. Agroekonomika, roč.II, č. 12, Príroda, Bratislava, s. 573-575.

VLÁČIL, R., (1993): Sociálne aspekty rozvoja chovu oviec na Slovensku. Agroekonomika, roč.II, č. 10, Príroda, Bratislava, s.477-478

Atlas krajiny SR 2001, MŠP SR, Atlas SSR 1980,

Články z časopisov (Geografia, Krásy Slovenska a pod.), turistické mapy, turistický sprievodcovia.

Inštitúcie: LAVEX – Lanovky a vleky na Slovensku, Liptovský Mikuláš...

<http://www.economy.gov.sk/>

<http://www.mpsr.sk> – zelená správa

RNDr. Marián HALÁS, PhD.

Téma: Festivaly populárnej hudby na Slovensku ako nová forma organizovaného cestovného ruchu

Festivaly populárnej hudby sa v letných mesiacoch stali neoddeliteľnou súčasťou nášho každodenného života. Stávajú sa stále vyhl'adávaným cieľom prázdninových ciest mladšej generácie a ich počet sa doteraz neustále zvyšoval. Informácie o ich konaní patria počas prázdninových dní k hlavným mediálnym správam z oblasti kultúry. V ich organizácii a existencii môžeme nájsť veľké množstvo geografických súvislostí, hlavne v prípade, keď sa pozrieme na ich priestorové rozloženie v jednotlivých regiónoch Slovenska. Spracovanie danej témy by preto mohlo byť orientované na niektoré časti z nasledujúcej štruktúry:

- Čo sú festivaly populárnej hudby, prečo vznikli, akú majú funkciu a úlohu.
- Lokalizačné predpoklady vplyvajúce na realizáciu festivalov populárnej hudby (prírodné a umelo vytvorené predpoklady).
- Realizačné predpoklady vplyvajúce na realizáciu festivalov populárnej hudby (stravovacie a ubytovacie zariadenia – Hrajú tu dôležitú úlohu, ako to prebieha na festivaloch?).
- Selektívne (stimulačné) predpoklady vplyvajúce na realizáciu festivalov populárnej hudby (úloha reklamy, propagácie a marketingu, aké subjekty bývajú najčastejšie reklamnými a mediálnymi partnermi, ako prebieha propagácia a predaj lístkov, aká je cieľová skupina a akým spôsobom je na ňu propagácia nasmerovaná).
Pozn. Študenti stredných škôl samozrejme ešte nemusia ovládať teóriu cestovného ruchu, preto hodnotenie lokalizačných, realizačných a selektívnych predpokladov môže byť voľnejšie, prípadne i stručnejšie – dôležitý je vlastný pohľad na problematiku.
- Vývoj hudobných festivalov vo svete (od Woodstocku po súčasnosť) a na Slovensku, sústredenie hlavnej pozornosti na letné (otvorené) festivaly populárnej hudby.
- Vývoj festivalov populárnej hudby na Slovensku v poslednom desaťročí – ako sa postupne zvyšoval počet festivalov a ich návštevnosť, či sa niektoré vyprofilovali len na určité hudobné žánre, aký je predpokladaný ďalší vývoj (nie je už trh nasýtený či dokonca presýtený?)
- Hodnotenie festivalov populárnej hudby na Slovensku pomocou vybraného okruhu zvolených kritérií (návštevnosť, počet zúčastnených skupín, tradícia, dĺžka trvania, sprievodné podujatia a pod.).
- Priestorové rozloženie festivalov populárnej hudby na Slovensku (mapové znázornenie), hľadanie geografických súvislostí – čo majú festivaly spoločné s geografiou (presnejšie s geografiou cestovného ruchu). Môžu ovplyvňovať návštevnosť regiónu kde sa konajú? Môžu dokonca vplyvať aj na celkový ekonomický vývoj regiónu?

LITERATÚRA:

- DRUŽKA, L. (1987): Panoráma populárnej hudby 1918/1978. Mladá fronta. Praha.
- HRALA, V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Idea servis. Praha.
- KAŠČÁK, M. (1996): Regionálne zvláštnosti v rozmiestnení hudobných aktivít na Slovensku. Diplomová práca, KRG PriF UK Bratislava.
- Kol. (2002): Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, SAŽP, Espirit. Bratislava.
- Kol. (2000): Slovensko – Európske kontexty ľudovej kultúry. VEDA, vydavateľstvo SAV. Bratislava.
- KOREC, P., LAUKO, V., TOLMÁČI, L., ZUBRICKÝ, G. (1997): Kraje a okresy Slovenska, vyd. Q111. Bratislava.
- MÚDRA, D. (1993): Dejiny hudobnej kultúry na Slovensku II. Vydavateľstvo Slovenského hudobného fondu. Bratislava.
- OTRUBOVÁ, E. (1996): Humánna geografia II. Bratislava, Univerzita Komenského.
- SPIŠÁKOVÁ, L. (2004): Hudobné udalosti na Slovensku 2004. Hudobné centrum, Bratislava.
- ŠTĚPÁNEK, KOPAČKA, ŠÍP (2001): Geografie cestovního ruchu. PŘF KU Praha.

www stránky festivalov, ich reklamných a mediálnych partnerov, www stránky s hudobnou tematikou.

RNDr. Marián Halás, PhD.

Téma: Kultúrno-geografická charakteristika vybraného historického regiónu Slovenska

V propagácii jednotlivých regiónov Slovenska sa stále viac začínajú objavovať odkazy na konkrétne zvyky a tradície, ktoré sú pre tieto regióny typické. Pomáhajú nám priblížiť život obyčajných ľudí v dávnej aj menej vzdialenej minulosti. Týmto spôsobom si návštevníci môžu uvedomiť jedinečnosť navštíveného regiónu a umožňuje im to plastickejšie vnímať historický obraz života miestneho obyvateľstva. Každý región je v tomto smere odlišný a má vlastné špecifiká a charakteristické prvky. Vypísaná téma je v prieniku geografických, historických a kultúrnych disciplín, jej spracovanie by mohlo byť orientované na niektoré časti z nasledujúcej štruktúry:

- Čo sú to historické regióny Slovenska, ako vznikali a ako sa formovali v jednotlivých historických obdobiach, kde majú svoje korene?
- Aké historické regióny na Slovensku poznáme, majú alebo nemajú svoje presné hranice? Rešpektujú hranice okresov, príp. krajov hranice historických regiónov – nevyhnutné je pokúsiť sa znázorniť jednotlivé historické regióny na mape.
- Výber a základná geografická charakteristika vybraného historického regiónu (napr. Orava, Kysuce, Liptov, Záhorie, Šariš, Spiš, Gemer, Tekov, Novohrad, Zemplín atď.).
- Analýza špecifických prvkov vybraného regiónu s podrobnejším zameraním na jeho zvláštnosti a jedinečnosť – kultúrne, náboženské alebo iné zvyky a tradície, podujatia, tradičné remeslá, kultúra, hudba, architektúra, oblečenie a ľudové kroje, jedlá atď.
- Porovnanie špecifických prvkov vybraného regiónu s ostatnými regiónmi Slovenska – hľadanie spoločných a rozdielnych prvkov.
- Hodnotenie vplyvu geografickej polohy na špecifiká regiónu, hodnotenie vplyvu historického vývoja na špecifiká regiónu.
- Pretrvávajúce a dodržiavanie zvykov a tradícií historického regiónu v súčasnosti, obnova niektorých zvykov a tradícií po roku 1989.
- Možnosti a perspektívy využitia špecifik vybraného historického regiónu na jeho propagáciu, zlepšenie jeho obrazu (image), možnosti využitia z hľadiska rozvoja cestovného ruchu v regióne.

LITERATÚRA:

- HRALA, V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Idea servis. Praha.
- Kol. (2002): Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, SAŽP, Espirit. Bratislava.
- Kol. (1995): Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska. SAV, Bratislava.
- Kol. (1990): Etnografický atlas Slovenska. Slovenská kartografia, Bratislava.
- Kol. (2000): Slovensko – Európske kontexty ľudovej kultúry. VEDA, vydavateľstvo SAV. Bratislava.
- KOREC, P., LAUKO, V., TOLMÁČI, L., ZUBRICKÝ, G. (1997): Kraje a okresy Slovenska, vyd. Q111. Bratislava.
- ONDREJKA, K. (2000): Rekordy Slovenska – Človek a spoločnosť. MAPA Slovakia, Bratislava.
- ONDREJKA, K. (2003): Malý lexikón ľudovej kultúry Slovenska. MAPA Slovakia, Bratislava.
- OTRUBOVÁ, E. (1996): Humánna geografia II. Bratislava, Univerzita Komenského.
- ŠTĚPÁNEK, KOPAČKA, ŠÍP (2001): Geografie cestovního ruchu. PřF KU Praha.
- ŽUDEL, J (1984): Stolice na Slovensku. Obzor, n. p., Bratislava.

Kategória „C“
Geoekologické a environmentálne problémy.

RNDr. Hilda Kramáreková

Téma: Charakteristika environmentálne ohrozenej lokality

Cieľom práce je na základe geografického prístupu zhodnotiť stav, problémy a výhľadovú situáciu v kvalite životného prostredia vybranej lokality, resp. oblasti. Prácu je možné vo vzťahu k životnému prostrediu vybraného regiónu spracovať nielen komplexne, ale aj na príklade vybranej ľudskej aktivity (odvetvia hospodárstva).

- Úvod, stručný prehľad literatúry a metodika práce (vrátane spracovania literatúry, terénneho výskumu, ankety a pod.)
- Vymedzenie zvolenej lokality, resp. oblasti
- Stručná geografická charakteristika územia ako základná informácia o prírodných danostiach a ľudských aktivitách lokality, resp. oblasti
- Vplyvy ľudských aktivít (resp. vybranej ľudskej aktivity) na jednotlivé zložky prírodného prostredia lokality, resp. oblasti (vplyvy na horninové prostredie, ovzdušie, vodu, pôdu, biozložku) a jeho dôsledky
- Kvalita životného prostredia v lokalite, resp. oblasti (napr. najhodnotnejšie a najviac zaťažené časti, strety záujmov v území - konflikty v území, činnosť a funkcie štátnej správy pri jej zabezpečovaní, poznávame životné prostredie nášho regiónu - návrh na exkurziu a pod.)
- Perspektívy lokality, resp. oblasti z hľadiska kvality životného prostredia
- Záver (zhodnotenie výsledkov, prínos práce)
- Zoznam literatúry
- Prílohy (vzor a výsledky prípadnej ankety, grafické, kartografické, fotografické, resp. obrázkové prílohy)

LITERATÚRA:

ATLAS KRAJINY SR. 2002. Ministerstvo ŽP SR Bratislava, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica
ENCYKLOPÉDIA SLOVENSKA, zv. I. - VI. 1977 – 1982. Veda Bratislava
KLINDA, J., LIESKOVSKÁ, Z. a i. 2005. Správa o stave životného prostredia SR v r. 2004. Ministerstvo ŽP SR Bratislava, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica
KOREC, P. a i. 1997. Kraje a okresy Slovenska. Q 111 Bratislava
Krajské koncepcie starostlivosti o životné prostredie
LUKNIŠ, M. a i. 1972. Slovensko II - Príroda. Obzor Bratislava
Regionálne a miestne územné systémy ekologickej stability
Regionálne porovnania v SR. 2004. Štatistický úrad SR Bratislava
Štatistická ročenka SR 2004. Štatistický úrad SR Bratislava
Bulletin krajských štatistických úradov SR
Územný plán veľkého územného celku príslušného kraja

Iné zdroje: časopisy - Životné prostredie, Enviromagazín, Chránené územia Slovenska
Geografický časopis, Geografia...; web stránky - rôzne vyhľadávače (napr. www.google.sk),

www.enviro.gov.sk, www.enviroportal.sk, www.sazp.sk...; ostatné - výsledky vlastného terénneho výskumu, interné materiály krajských a obvodných úradov životného prostredia, regionálna literatúra geografického resp. vlastivedného charakteru...

RNDr. Magdaléna ZAŤKOVÁ

Téma: Hurikány – environmentálna hrozba

Hurikány sú vrcholným štádiom vývoja tropických cyklónov, ktoré sa označujú vo viacerých oblastiach trópop a subtropov nimi dosť pravidelne sužovaných rôznymi inými názvami (cyklón, tajfún, orkán, uragán, baguio, willy-willy). Hoci sa v ohrozených oblastiach často vyskytovali i v minulosti, ich počet a dôsledky na prírodu, obyvateľstvo a hospodárstvo sa za ostatných 30-35 rokov prejavujú čoraz markantnejšie. Príčiny ich zosilnenej frekvencie a intenzity sa dávajú do súvislosti aj s globálnym otepľovaním povrchu planéty, najmä oceánov. Sezóna tropických cyklónov na severnej pologuli trvajúca asi od júna do konca novembra, zaznamenala v roku 2005 rekord v ich počte i ničivých účinkoch, čím si vyslúžil pomenovanie „rok hurikánov“.

Cieľom témy je objasniť tento unikátny prírodný fenomén - príčiny vzniku, vývoj, sprievodné meteorologické prvky, pohyb, dráhy a ďalšie fyzikálne charakteristiky, oblasti výskytu, katastrofické dôsledky, možnosti ochrany obyvateľstva, prognózovanie a d'.

- Úvod: zdôvodnenie výberu témy, ciele práce, zhodnotenie použitej literatúry a ďalších zdrojov informácií, postup pri spracovaní
- Všeobecná charakteristika: vznik hurikánov - príčiny, oblasti a miesta vzniku, vývoj (schéma – vertikálny rez), meteorologické prvky (tlak vzduchu, oblačnosť, zrážky, smer a rýchlosť prúdenia), charakteristický tvar trajektórie, dráhy pohybu, rozmery a d'.
- Hurikány – vírivé šialenstvo: ničivé účinky na prírodu, obyvateľstvo, hospodárstvo - čím sú podmienené a ako sa prejavujú, najviac ohrozené oblasti, z histórie hurikánov – najničivejšie v 20. storočí a v súčasnosti
- Možnosti predvídania hurikánov a ochrany proti nim: meteorologické prognózy, varovania a ochrana obyvateľstva, výskum umelého pôsobenia s cieľom znížiť v nich rýchlosť vetra a d'.
- Globálne otepľovanie a hurikány: vzájomné súvislosti a protichodnosť názorov, resp. hypotéz
- Diskusia a záver: miera splnenia stanovených cieľov, rozpornosť údajov a informácií (možno zahrnúť do predchádzajúcich kapitol), prínos a využitie práce.
- Prílohy: mapky, schémy, fotografie, obrázky a i.

LITERATÚRA:

LAPIN, M., TOMLAIN, J., 2001: Všeobecná a regionálna klimatológia. Učebné texty.

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK,

Bratislava (Tropické cyklóny, s. 92-93).

LAPIN, M., DAMBORSKÁ, I., TOMLAIN, J., 2001: Voda v atmosfére. Životné prostredie, roč. 35, č. 3, s. 117-122 (najmä s. 121-122).

MORRIS, N., 2003: Hurikány a tornáda. Vyd. Computer Press.

NETOPIĽ, R. a kol., 1984: Fyzická geografia 1. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 1. vyd. (Tropické cyklóny, s. 109-110).

POČASIE, 2003: Fortuna Print, Bratislava. Prvé vydanie (najmä s. 42-47).

100 najväčších katastrof, 1998. Vyd. TIMY, Bratislava (Cyklóny a hurikány, s. 40-46).

ŽITŇANSKÝ, R., GÁLISOVÁ, M., 2005: Katastrofa v New Orleans. Týždenník • týždeň, č. 36, 5. sept. 2005 (<http://www.usainfo.sk/article.php?53>)

Vybrané články z dennej tlače a z internetu:

Globálne otepľovanie a hurikány. SME – príloha VEDA, 11.8.2005, s. 25. www.sme.sk

Vedci zmerali extrémne hurikánové vlny. SME – príloha VEDA, 11.8.2005, s. 25

Hurikány prelomili rekordy. SME 1.12.2005

Počet silných hurikánov rastie. Pravda, XV, 219, 23.9.2005. www.pravda.sk

Z New Orleansu musia ísť všetci preč. Pravda, 8.9.2005

Hurikán Rita zasiahne Texas. Pravda XV, 220, 23.9.2005

Ameriku straší Vilma, staršia sestra Katriny. Pravda, 20.10.2005

Adrenalinový lov hurikánov. Pravda, 24.10.2005

Hurikány – budúca sezóna. Pravda, 10.12.2005

Katastrofy majú nežné mená. www.24hod.sk

Príčiny hurikánu Katrina. www.euractiv.sk

Atlantik má hurikánový rekord. www.magazin.atlas.sk

www.dmc.fmph.uniba.sk/public-html

www.ultimatechase.com/hurricanevideo.htm

www.meteopress.cz/web

Početné ďalšie www stránky (napr. len na www.google.sk vyše 52 tis.)

Iné pramene: napr. Ekotopfilm 2005 „Pravá tvár hurikánov“, prod. USA /51 min.

RNDr. Vladimír FALŤAN, PhD.

Téma: Chránené vtáčie územia – nový typ chránených území na Slovensku

Chránené vtáčie územia predstavujú spolu s územiaми európskeho významu základ štruktúry sústavy chránených území členských krajín Európskej únie Natura 2000, ktorej cieľom je vytvorenie a zachovanie prírodného dedičstva významného nielen pre príslušný štát, ale pre EÚ ako celok. Vyhláska Ministerstva životného prostredia č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v Prílohe 4C obsahuje zoznam druhov vtákov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia a v prílohách 20 – 21 programy starostlivosti o ne.

Cieľom práce geografickej olympiády je charakterizovať štruktúru novo navrhovaných chránených vtáčích území na Slovensku, alebo sa venovať podrobnejšej geoekologickej (komplexnej fyzicko-geografickej) charakteristike vybraného územia už vyhláseného alebo navrhovaného spolu s aktuálnymi témami ochrany prírody v nich (napr. Horná Orava, Malé Karpaty, Lehnice; Dunajské luhy, Liptovská Mara, Morava, Trnavské rybníky, Senné, Malá Fatra).

- Úvod, ciele práce
- Metodický postup pri získavaní informácií a spracovaní témy
- Prehľad informačných zdrojov (literatúra, mapové diela, www-stránky domáce a zaraničné a pod.)
- Sústava chránených území Natura 2000 s dôrazom na chránené vtáčie územia (CHVÚ)
- Geografická charakteristika záujmového územia alebo území
- Špecifiká ochrany prírody vo vybranom CHVÚ (výskyt vybraných vtáčích druhov, ich stručný opis, nároky na biotopy, typické hniezdne lokality, ochrana pred pytlactvom, odcudzovaním násad a mláďat, konflikty záujmov a pod.)
- Význam a manažment CHVÚ
- Diskusia
- Záver
- Prehľad použitej literatúry
- Prílohy (obrázky, tabuľky, kartografický materiál)

LITERATÚRA:

ATLAS KRAJINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2002. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica.

COUNCIL DIRECTIVE 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds. Official Journal of the European Communities No. L 103

EURÓPSKA ÚNIA A OCHRANA PRÍRODY, 2001. Banská Bystrica, Štátna ochrana prírody SR, SOVS, 80 s.

LAUKO, V., 2003: Fyzická geografia Slovenskej republiky. Vyd. MAPA Slovakia, Škola, s.r.o., Bratislava, 106 s.

LUKNIŠ, M. a kol., 1972: Slovensko II.-Príroda. Bratislava, Obzor.

MÍCHAL, I. A KOL., 1992: Ekologická stabilita. Brno, Veronica, 244 s.

RUŽIČKOVÁ, H. A KOL., 1996: Biotopy Slovenska. Bratislava, ÚKE SAV, 192 s.

SAUER, F., 1995: Vtáky lesov, lúk a polí. Bratislava, Ikar, 287 s.

ŠOMŠÁK, L., 1998: Flóra a fauna v rastlinných spoločenstvách strednej Európy. Bratislava, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského, 148 s.

VOLOŠČUK, I., 2003: Ochrana prírody a krajiny. Zvolen, Technická univerzita, 235 s.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Vyhlášky Ministerstva životného prostredia, ktorými sa vyhlasujú CHVÚ Horná Orava, Malé Karpaty, Lehnice

Inštitúcie: pracoviská Štátnej ochrany prírody, Slovenskej agentúry životného prostredia

Internet: napr. <http://www.sopsr.sk/natura/>, www.enviro.gov.sk, www.sazp.sk, www.sovs.sk/chranene_vt_uzemia.htm

Denná tlač, Enviromagazín

Informácie elektronických médií

RNDr. Hilda Kramáreková

Téma: Environmentálna infraštruktúra zvolenej oblasti

Úlohou environmentálnej infraštruktúry je nielen zlepšiť životné podmienky obyvateľstva ale aj zlepšiť celkovú kvalitu životného prostredia na Slovensku. Obyvateľstvo je totiž na kanalizačné siete a čistiarne odpadových vôd napojené pomerne nízkou mierou, v pitnej vode dochádza miestami k prekračovaniu limitov niektorých znečisťujúcich látok, čoraz častejšie sa stretávame s hrozbou povodní, stále je aktuálne znižovanie emisií či už látok znečisťujúcich ovzdušie alebo aj ťažkých kovov, v oblasti odpadového hospodárstva sú značné rezervy pri aplikovaní postupov separovaného zberu, rekultiváciách skládok komunálneho odpadu a pod. Budovanie environmentálnej infraštruktúry na Slovensku je intenzívne podporované aj fondmi Európskej únie.

Cieľom práce je analyzovať stav, aktuálne problémy a výhľadovú situáciu v environmentálnej infraštruktúre zvolenej oblasti (obec, mesto, kraj) – v oblasti vôd, ovzdušia a odpadov.

- Úvod, stručný prehľad literatúry a metodika práce (vrátane spracovania literatúry a terénneho výskumu)
- Vymedzenie zvolenej oblasti
- Stručná geografická charakteristika zvolenej oblasti ako základná informácia o prírodných danostiach a ľudských aktivitách v území
- Charakteristika environmentálnej infraštruktúry zvolenej oblasti
  - Ovzdušie – zdroje znečistenia ovzdušia, palivová základňa energetických zdrojov, množstvá vypúšťaných emisií, opatrenia na znižovanie emisií - možnosti zmien palivovej základne energetických zdrojov s dôrazom na alternatívne zdroje energie, inštalovanie technológií na zníženie vypúšťania emisií... zhodnotenie kvality ovzdušia a jeho monitoring,
  - Voda - zdroje znečistenia vôd, producenti odpadových vôd, množstvá odpadových vôd a ich kvalita, zdroje pitnej vody, vodovody, kanalizácie a čistiarne odpadových vôd, napojenosť obyvateľov na verejný vodovod a kanalizáciu, resp. ČOV, ochrana proti povodňiam v území... zhodnotenie kvality vody a jej monitoring,
  - Odpady – producenti odpadov, druhy odpadov, nakladanie s odpadmi (zhodnocovanie a zneškodňovanie - separovaný zber, skládky a spaľovne odpadov) – monitoring odpadov
- Perspektívy zvolenej oblasti z hľadiska budovania environmentálnej infraštruktúry (v krátkodobom, strednodobom, dlhodobom horizonte)
- Záver (zhodnotenie výsledkov, prínos práce)
- Zoznam literatúry
- Prílohy (grafické, kartografické, fotografické, resp. obrázkové prílohy)
  - z kartografického aspektu je možné na mape (mapách) znázorniť napr. rozmiestnenie zdrojov znečistenia ovzdušia a vôd, kvalitu vodných tokov, zvozové oblasti odpadov, skládky odpadov, rozmiestnenie sietí, resp. objektov environmentálnej infraštruktúry (vodné zdroje, vodovody, kanalizácie, ČOV, spaľovne odpadu) a pod.

LITERATÚRA:

ATLAS KRAJINY SR. 2002. Ministerstvo ŽP SR Bratislava, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica
ENCYKLOPÉDIA SLOVENSKA, zv. I. - VI. 1977 – 1982. Veda Bratislava
KLINDA, J., LIESKOVSKÁ, Z. a i. 2005. Správa o stave životného prostredia SR v r. 2004. Ministerstvo ŽP SR Bratislava, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica
KOREC, P. a i. 1997. Kraje a okresy Slovenska. Q 111 Bratislava
Krajské koncepcie starostlivosti o životné prostredie
LUKNIŠ, M. a i. 1972. Slovensko II - Príroda. Obzor Bratislava
Programy odpadového hospodárstva
Regionálne a miestne územné systémy ekologickej stability
Regionálne porovnania v SR. 2004. Štatistický úrad SR Bratislava
Štatistická ročenka SR 2004. Štatistický úrad SR Bratislava
Bulletin krajských štatistických úradov SR,
Územný plán veľkého územného celku príslušného kraja

Iné zdroje: časopisy - Životné prostredie, Enviromagazín, Odpady...; web stránky - rôzne vyhľadávače (napr. www.google.sk), www.enviro.gov.sk, www.enviroportal.sk, www.sazp.sk, ostatné - výsledky vlastného terénneho výskumu, interné materiály krajských a obvodných úradov životného prostredia, regionálnych úradov verejného zdravotníctva, Slovenského vodohospodárskeho podniku, regionálnych vodárenských spoločností (vodární a kanalizácií)...

Kategória „D“
Voľná téma

Kategória „D“ nie je tematicky vymedzená. V tejto kategórii si účastníci geografickej olympiády môžu zvoliť tému pre spracovanie písomnej práce sami. Majú byť pôvodné, samostatné, ktoré majú vychádzať z terénneho výskumu, pozorovania a pod. Okrem odbornej literatúry k spracovaniu témy v tejto kategórii treba využiť rôzne materiály a vlastný terénny výskum, spojený s mapovaním a fotodokumentáciou.

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 35. ROČNÍK

Témy písomných prác v školskom roku 2006/2007

Autori: RNDr. Tibor Blažík

Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.

RNDr. Vladimír Falt'an, PhD.

RNDr. Marián Halás, PhD.

RNDr. Hilda Kramáreková

Mgr. Marián Kulla

Mgr. Marián Oberta

Doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc.

Doc. RNDr. Peter Spišiak, CSc.

Doc. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

RNDr. Magdaléna Zaťková

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Zostavil: RNDr. Daniel Gurňák, PhD.

Vydal: Iuventa 2006

Náklad: 500 ks

Vydané s finančnou podporou MŠ SR. Nepredajné.

Elektronická verzia: www.iuventa.sk

ISBN 80-8072-047-9